

Gofal Cymdeithasol Cymru
Social Care **Wales**

Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu

Cyflwyniad i Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu (SCHG).

Cyhoeddwyd gyntaf: 5 Chwefror 2024

Diweddariad olaf: 19 Chwefror 2024

Lawrlwythwyd y ddogfen hon o gofalcymdeithasol.cymru ac efallai nid hwn yw'r fersiwn diweddaraf.

Ewch i <https://gofalcymdeithasol.cymru/ymchwil-a-data/safon-cydraddoldeb-hil-y-gweithlu> am y fersiwn diweddaraf.

Cyflwyniad i Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu (SCHG).

Beth yw Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu?

Adnodd yw Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu i helpu i fonitro profiad pobl o leiafrifoedd ethnig sy'n gweithio ym maes iechyd a gofal cymdeithasol yng Nghymru.

Wedi'i oruchwylio gan Lywodraeth Cymru, bydd yr adnodd yn dod â data am y gweithlu ynghyd ac yn ei ddadansoddi o dan bedwar categori:

- arweinyddiaeth a dyrchafiad
- datblygiad proffesiynol parhaus (DPP) ac hyfforddiant
- disgyblaeth a gallu
- bwlio, aflonyddu a gwahaniaethu.

Bydd yr adnodd yn amlygu lle mae gwahaniaethau'n bodoli ym mhrofiadau staff gwyn, du, Asiaidd ac ethnig leiafrifol yn y sector iechyd a gofal cymdeithasol.

Bydd hyn yn cefnogi sefydliadau i dargedu camau gweithredu i fynd i'r afael â'r materion mwyaf a gwella profiadau'r gweithlu lleiafrifoedd ethnig.

Bydd gwella profiad y gweithlu ar gyfer staff lleiafrifoedd ethnig yn gwella profiad yr holl staff. O ganlyniad, gall helpu i wella canlyniadau i'r bobl sy'n defnyddio gwasanaethau, gan gefnogi nodau [Cymru Iachach: Ein Cynllun ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol](#).

Pam fod angen Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu yng Nghymru?

Yn 2021, cynigiodd Llywodraeth Cymru y syniad o gyflwyno Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol yng Nghymru. Roedd hyn fel rhan o'i ymgynghoriad ar y Cynllun Gweithredu Cydraddoldeb Hil: Cymru Wrth-hiliol i ymdrin â data gweithlu gwael hanesyddol ar wahaniaethau hiliol.

Yn ystod yr ymgynghoriad, cododd staff gofal cymdeithasol a GIG Cymru faterion gan gynnwys:

- prosesau recriwtio a dyrchafu sydd yn aml yn gwahaniaethu yn erbyn grwpiau ethnig leiafrifol
- rhwystrau sy'n atal staff ethnig leiafrifol rhag symud i lefelau arweinyddiaeth, a diffyg cynrychiolaeth ar y lefelau hynny
- iaith ac aflonyddu annerbyniol yn digwydd heb iddyn nhw gael eu herio.
- y ffaith ei bod yn fwy tebygol bod cwynion ffurfiol yn cael eu gwneud yn erbyn staff ethnig leiafrifol a bod y staff hynny'n mynd trwy brosesau disgyblu, o'i gymharu â chydweithwyr gwyn
- cyfran uwch o staff ethnig leiafrifol yn adrodd am achosion o fwlio, aflonyddu neu gam-drin hiliol
- diffyg hyder o ran mynd i'r afael â hiliaeth neu arferion hiliol ymysg yr holl staff a defnyddwyr gwasanaeth, gyda diffyg gweithredu pan fydd cwynion yn cael eu gwneud
- nid yw staff yn teimlo'n ddigon diogel i siarad yn erbyn gwahaniaethu ar sail hil ac arferion hiliol

- nid yw staff yn teimlo'n ddigon diogel a hyderus i ddarparu data ar ethnigrwydd
- nid yw digwyddiadau sy'n gysylltiedig â hil yn cael eu cofnodi
- diffyg prosesau archwilio strwythuredig mewn sefydliadau o ran profiadau sy'n ymwneud â gwahaniaethu
- diffyg eglurder ynghylch cyfrifoldeb ac atebolrwydd ar gyfer gwella cydraddoldeb hil ymysg y gweithlu
- diffyg hyfforddiant gwrth-hiliol gorfodol priodol.

Ar ôl yr ymgynghoriad, ailenwyd y Cynllun Gweithredu Cydraddoldeb Hil yn Gynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol a'i gyhoeddi ym mis Mehefin 2022.

Mae datblygu Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol yn flaenoriaeth allweddol yng Nghynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol a bydd yn helpu i gyflawni'r nodau iechyd a gofal cymdeithasol ar draws y cynllun.

Sut bydd yn gweithio?

O'u rhoi ar waith, bydd data am ethnigrwydd ac anfantais sy'n gysylltiedig â rhyw yn cael eu coladu, eu rhannu a'u defnyddio'n dryloyw gan Lywodraeth Cymru fel mater o drefn.

Bydd hyn yn ein helpu i leihau anghydraddoldebau a rhoi'r hyder i bobl sy'n defnyddio gofal a chymorth a'r gweithlu sy'n ei ddarparu fod gofal cymdeithasol yng Nghymru yn amgylchedd gwrth-hiliol a diogel.

Bydd Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu yn ffordd o fesur effaith camau gweithredu ehangach yng Nghynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol i wneud yn siŵr bod Cymru yn genedl wrth-hiliol erbyn 2030.

Pa ddata fydd yn cael ei ddefnyddio?

Rydyn ni eisoes yn casglu gwybodaeth am y gweithlu trwy ein [casgliadau data'r gweithlu blynyddol](#), gan gynnwys data am rolau, rhyw ac ethnigrwydd, ac mae ein harolygon [Dweud Eich Dweud](#) yn cofnodi profiadau gweithwyr.

Bydd data o'r ddau yn cael eu defnyddio fel rhan o Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu a bydden nhw'n aros yn ddienw. Ni fydd neb yn adnabyddadwy yn y broses o ddadansoddi'r data rydyn ni'n ei gasglu.

Darganfod mwy

Mae Llywodraeth Cymru wedi cynhyrchu fideo i esbonio Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu. Gallwch chi wyllo'r fideo ar ei [sianel YouTube](#). Mae [fersiwn Iaith Arwyddion Prydain](#) hefyd ar gael.

Os oes gennych chi unrhyw gwestiynau am sut y bydd Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu yn cael ei gymhwyso ym maes gofal cymdeithasol, cysylltwch â data@gofalcymdeithasol.cymru.